

[Rahbæk Møller]

Danmark kunne indgå aftaler med de andre nordiske lande af samme art som dem, der nu er indgået mellem Norge og Sverige, men det er vel desværre ikke muligt. De andre nordiske lande har ikke brug for os mere, og EF-medlemskabets snærende bånd ville direkte umuliggøre mange af de ting, der indgår i den svensk-norske aftale. Denne aftale vil binde Norge og Sverige mere sammen og isolere Danmark i Norden. Flere aftaler mellem de andre nordiske lande vil yderligere forstærke denne effekt.

I denne forbindelse vil jeg gerne spørge ministeren, om hun er orienteret om, hvordan det går med forhandlingerne mellem Norge og Finland om en aftale.

Hr. Stinus talte om byggeklodser og byggeklodsensæt, der ikke passer sammen. Jeg synes, det er et godt billede, men sagen er jo, at Danmark er blevet et led i et byggeklodsensæt, der ikke passer til nordiske modeller. De andre nordiske lande tager bare konsekvenserne af denne udvikling.

Vi må derfor se i øjnene, at medens de andre nordiske lande intensiverer deres samarbejde, glider Danmark langsomt væk fra Norden. Den nylig udkomne beretning fra Den nordiske Investeringsbank viser tydeligt denne udvikling. Danmarks andel af det lånte beløb er det næstlaveste, kun Island har en lavere andel, men også her er andelen naturligvis langt større, hvis man tager hensyn til forskellen i de to landes befolkning. Hvis man i stedet for det lånte beløb betragter antallet af samarbejdspartnere i de andre lande, bliver billedet det samme: Danmarks andel er mindst.

Beretningen fra Fonden for Teknologi og Industriel Udvikling viser den samme tendens: Danmarks andel målt såvel efter penge som efter antal deltagere er næstmindst, idet kun Island har en absolut mindre andel, men langt større relativ andel.

Denne udvikling vil utvivlsomt fortsætte: Danmark vil fortsætte med at være medlem af Nordisk Råd og vil i endnu mange år blive regnet med til de nordiske lande, men vi vil langsomt, men sikkert glide ud af det praktiske samarbejde.

Det er en udvikling, der vil have store kulturelle og folkelige følger, men også på det helt praktiske plan har vores udsivning fra Norden kedelige konsekvenser. Ved festlige lejligheder tales der meget om de mindre er-

hvervsdrivende fra mange sider i dette ting. Men netop de mindre erhvervsdrivende har haft stor glæde af det nordiske samarbejde, fordi salg til de øvrige nordiske lande er en passende mellemting mellem rent hjemmemarkedssalg og eksport og derfor har lettet overgangen til at blive en eksporterende virksomhed. Denne mulighed forsvinder langsomt, efterhånden som Danmark integreres i EF og glider ud af det nordiske samarbejde.

Det er skik at takke dem, der har rejst forespørgslen, for at have taget initiativ til, at vi får drøftet dagens emne. Det skal jeg da også gøre, men tanken er iblandet nogen undren over, hvad formålet egentlig er ud over et forsøg på at markere det radikale venstre som nordisk parti. Hr. Stinus måtte da vide, at ministeren ville svare netop så uforpligtende, som hun har gjort det i dag, og vel at mærke, at hun ikke ville have haft andre muligheder på grund af det EF-medlemskab, som også hr. Stinus' parti har været med til at praktisere os på.

Disse pessimistiske betragtninger skal naturligvis ikke afholde mig fra at opfordre regeringen til at søge deltagelse i det nordiske samarbejde på de områder, hvor EF-medlemskabet ikke helt har forhindret det enten direkte eller ved, at vi er blevet for uinteressante for de andre nordiske lande. Eksempelvis på det udenrigspolitiske område er vi endnu ikke traktatmæssigt forhindret i et samarbejde. Specielt indgåelse af en traktat om en atomfri zone i Norden er stadig væk mulig; et dansk arbejde herfor være et bidrag både til øget nordisk samarbejde og til en trykkeligere verden.

Afslutningsvis skal jeg lykønske Norge og Sverige; de har vist, at det nordiske samarbejde kan fortsætte uden Danmark.

Om hr. Stinus' dagsorden skal jeg sige, at vi finder den sympatisk, men den omtaler netop ikke det centrale. Jeg skal derfor foreslå følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget med henblik på en styrkelse af Danmarks deltagelse i det nordiske samarbejde pålægger regeringen at få Danmark udmeldt af EF,

går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Anden næstformand (Ninn-Hansen):